

ЧЕРВОНЕ Запоріжжя

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКУМУ І МІСЬКОМУ КП(б)У
ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯНИХ

№ 141 (423)

Субота, 15 липня 1944 року

Ціна 20 коп.

НАКАЗ

ВЕРХОВНОГО ГОЛОВНОКОМАНДУЮЧОГО

генералові армії ЧЕРНЯХОВСЬКОМУ

Війська 3-го Білоруського фронту, 13 липня, в результаті п'ятидніх боїв знищили гарнізон війців, оточений в місті Вільнюс, і визволили столицю Литовської Радянської Республіки від фашистських загарбників.

В боях за оволодіння містом Вільнюс брачалися війська генерала лейтенанта Крилова, генерал-майора Казарцева, генерала майора Перекрестова, генерала майора Поплавського, генерал-майора Гладишева, генерал-майора Ласкіна, генерал-майора Казаряна, полковника Донець, генерал-майора Налініна, генерал-майора Алексєєнка, полковника Жекова-Богатирева полковника Бабаяна, генерал-майора Городовикова; артилеристи генерал-лейтенанта артилерії Барсукова, генерал-майора артилерії Федорова, генерал-майора артилерії Владимирова, полковника Бариншева, полковника Рахманова, полковника Чернета, генерал-майора артилерії Юдичева, генерал-майора артилерії Рожановича, полковника Гацько, полковника Седова, підполковника Тихомирова, майора Гужва, підполковника Литвинова, підполковника Козлова, майора Рижкова, майора Усова, підполковника Нікітіна, підполковника Науменка, майора Колупаєва, майора Шаркова, полковника Межинського; танкісти генерал-лейтенанта танкових військ Обухова, генерал-лейтенанта танкових військ Родіна, полковника Родіонова, полковника Кремера, полковника Соколова, генерал-майора танкових військ Асланова, генерал-майора танкових військ Солового, генерал-майора танкових військ Вовченка, генерал-майора танкових військ Фоміних, полковника Гриценка, підполковника Єсипенка, полковника Долганова, підполковника Молчанова, підполковника Курносова, підполковника Мищенка, під-

полковника Д'ячука, полковника Крутій, підполковника Солтера, майора Борщенка, підполковника Немкевича; льотчики генерал-полковника авіації Хрюкіна, генерал-лейтенанта авіації Белецького, генерал-лейтенанта авіації Савицького, генерал-майора авіації Андреєва, полковника Савіна, підполковника Горбатюка, підполковника Орлова, підполковника Дорошенка, підполковника Зайцева, полковника Чучева, майора Каткова, полковника Васильєва, полковника Чумаченка, полковника Родна; санери генерал-лейтенанта інженера військ Баранова, полковника Молчанова, майора Рабіновича, полковника Юсупова, пілотовика Лукашенка і авіаківці генерал-майора військ зв'язку Бурова, полковника Приходя, підполковника Белова, полковника Мініна, полковника Ткаченка, майора Тарасенка, майора Семенова, майора Сухініна.

На означеному здобутої перемоги відділення і частини, які найбільш відзначились в боях за оволодіння містом Вільнюс, представити до присвоєння найменування «Вільнюських» і до нагородження орденами.

Сьогодні, 13 липня, о 23 годині 30 хвилин столиця нашої Батьківщини Москва від імені Батьківщини салютує доблесним військам 3-го Білоруського фронту, які оволоділи столицею Литовської Радянської Літви містом Вільнюс,—двадцятьма чотирма артилерійськими залпами з трьохсот двадцяти чотирьох гармат.

За відмінні боїві дії оголошує подяку керованим Вами військам, які брали участь в боях за визволення міста Вільнюс.

Вічна слава героям, які полягли в боях за свободу і незалежність нашої Батьківщини!

Смерть пінемецьким загарбникам!

**Верховний Головнокомандуючий
Маршал Радянського Союзу Й. СТАЛІН.**

13 липня 1944 року.

ГВАРДІЙЦІ ЗБИРАЛЬНОЇ

Весною ми писали нашому рідному батьківству величому Маршалові Перемоги товарішеві Сталіну:

„Ми Вам кланяємося, що перед Батьківщиною в боргу не зостанемся і обіцяємо високими урожаями фронту допомогти ворога добити, всіх зусиль доказаємо—недавно славу своєї області повернемо“.

І є це наша гордість, наша слава—хліб шуїть про нашу перемогу. Вона близьке. Але треба завоювати—вчасно відняти хліб.

Це добре зрозуміли, відчули всім серцем тисячі і тисячі колгоспників, визволених від німецького рабства, що вільно вийшли на життя.

Стахановка колгоспу імені Красіна, Якимівського району, Олена Цвілі щодня викошує

понад 1 гектар хліба. З нею змагається Явдоха Сита, що теж виконує біля трьох норм. По тисячі і більше снопів за день нав'язують колгоспники Царська Шлях (Червоногармійський район), Оксана Щербаха (Пологівський район) і багато інших. Віданою працею на живах допомагає знищувати ворога сім'я патріота Федора Миколайовича Федосенка з колгоспу імені Сталіна, Мелітопольського району. Косар Федір Миколайович, не зважаючи на свій похилий вік, щодня викошує гектар пшениці. Його дружина Олена Тихонівна слідом в'яже весь цей хліб, а дочка Ніна—складає в кони.

Кожний день приносить нові й нові звістки про подвиги радянських патріотів на життях. Якимівські комсомольці викошує

КОЛЕКТИВ ДНІПРОБУДУ ЗАВОЮВАВ ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР ДЕРЖАВНОГО КОМІТЕТУ ОБОРОНИ

На Дніпробуді одержано рядісну звістку—за самовіддану роботу в червні колектив будівників приєднано перехідний Червоний прапор Державного Комітету Оборони і першу премію в сумі 350 тис. карб.

До останніх днів працівці цей трумав колектив Зуївської ГРЕС.

В бригадах на будівельних ділянках Правого і Лівого берега панує велике виробниче піднесення. Відбудівники беруть додаткові соціалістичні зобов'язання з тим, щоб в майбут-

ньому, пірощуючи темпи робіт, тримати завойованій перехідний Червоний прапор.

В здрас замісника начальника будівництва т. Кандалової секретаря парткому т. Трегубова і голова будівництва приїхала поздоровча телеграма від наркома електростанції т. Жемеріна. Вітаючи колектив відбудівників усмівлений ДГЕС імені Леніна, він висловив впевненість в тому, що вони і в майбутні втримають Червоний прапор.

Від Радянського Інформбюро

Оперативне зведення за 13 липня

Протягом 13 липня на захід від міста Кондопога наші війська оволоділи районним центром Карело-Фінської РСР містом Суоярві, а також зайняли понад 20 інших населених пунктів і серед них Ахвенселька, Рууттавара, Найстенярві, Лахтіселька, Кааратсамі і залізнична станція Паперо.

На захід від міста Новоржев наші війська оволоділи районним центром Калінінської області Пушкінські гори, а також в боях зайняли понад 30 інших населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Вороніч, Лугово, Нотахново, Гаріно, Чухні і залізнична станція Тригорська.

На північ і південь від міста Ідріца наші війська оволоділи районним центром Вітебської області містом Дріса, а також з боями зайняли понад 20 інших населених пунктів, в тому числі Соломіно, Зареже, Козловщина, Боровка і залізнична станція Дріса.

На південний захід від міста Двінськ наші війська в боями просувалися вперед і зайняли понад 100 населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Салакас, Судейкій, Стобулуні, Лелюни, Скодуцішкі, Маляси, Шупене, Ромашкайце.

Війська 3-го Білоруського фронту 13 липня в результаті п'ятидніх боїв знищили гарнізон війців, оточений в місті Вільнюс і визволили столицю Литовської Радянської Республіки від фашистських загарбників. При цьому противник втратив тільки вбитими понад 8 тисяч солдатів і офіцерів. Наші війська в місті Вільнюс взяли в полон понад 5 тисяч військових солдатів і офіцерів. Захоплено гармат різного калібра—156, танків і самохідних гармат—68, автомашин—1.500.

На захід і південний захід від міста Вільнюс наші війська, розвиваючи наступ, з боями зайняли понад 250 населених пунктів і серед них великі населені пункти Войдзяни, Кейтовичі, Мустомяни, Сулемішки, Високий Двор, Даугай, Орані, Рудня, Нова Руда, Марцинкансце і залізничні станції Бальцерішки, Вевіс, Кавгани, Жослі, Олькенікі, Боцулянци, Орані, Марцинкансце.

На південний захід від міста Ліда наші війська, проводжуючи наступ, оволоділи районним центром Барановичської області містом Шучін і зайняли понад 60 інших населених пунктів, в тому числі Остріна, Каменка, Рожанка, Мікелевщина, Сухінічі, Занеменськ, Зельв'яни, Мости, Пескі, Самаровичі і залізничні станції Скшибовци, Жолудок, Рожанка, Мости.

На захід і південний захід від міста Слонім наші війська з боями просувалися вперед і оволоділи районним центром Брестської області містом Ружани, а також зайняли понад 70 інших населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Яновшина, Мендзижеч, Безводна, Куляни, Бояри, Лискув, Смоляніца, Спорув.

На інших ділянках фронту—без істотних змін. За 12 липня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 26 німецьких танків. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 15 літаків противника.

Д. З. МАNUЛЬСКИЙ—НАРОДНИЙ КОМІСАР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ УРСР

КІЇВ, 13 липня. (ТАРС). Ним комісаром закордонних справ УРСР тов. Д. З. Мануельський призначений Народним комісаром УРСР.

О. С. КОРНІЙЧУК—НАЧАЛЬНИК УПРАВЛІННЯ В СПРАВАХ МИСТЕЦТВ ПРИ РАДНARKOMI УРСР

КІЇВ, 13 липня. (ТАРС). Чук призначений начальником Управління в справах мистецтв Раднarkomі УРСР тов. О. С. Корнійчук.

40 років з дня смерті А. П. Чехова

МОГУТНІЙ ТАЛАНТ

На порозі 20-річчя літературної діяльності Антона Павловича Чехова Максим Горський надіслав йому захопленого листа:

«Гарний Мопасан і я дуже його люблю — Вас більше за нього. Я взагалі не знаю, як сказати Вам про мое схилення перед Вами, не знаю чи слів і вірте! я ширій. Ви могутній талант».

Перед могутнім талантом Чехова схиляється весь світ, все прогресивне людство Росії і Європи — вчені, письменники, інтелігентія. Антон Павлович належить до числа тих небагатьох щасливців, чия творчість удостоєлась позитивної оцінки з боку „земного бога” — Льва Толстого.

В чому ж полягає чарівність чеховського таланту? Чому Антон Павлович є найулюбленішим письменником міліонів читачів?

Чехов володіє надзвичайною спостережливістю. Саме завдяки цій своїй якості письменникові вдалося до тонкощів вивчити всі закутки російського життя. На думку його дослідників — біографів, Чехов, повернувшись з Сахаліну, (1890 року) вже знав Росію краще, ніж всі разом взяті білетристи його епохи. Вони також визнають, що по чеховським оповіданням (без яких то не було б інших історичних документів) легко можна скласти повне враження про побут, звичай, політичну атмосферу тодішньої Росії.

Як сильно у Чехова була розвинута спостережливість, можна бачити із такого епізоду: одногразу письменник, у компанії друзів, потрапив до дешевого трактирку для візників. Подали чай. А від шматочків лимону дуже віддавало цибулею.

— Чудово! — захоплено вигукнув Антон Павлович.

Друзі здивовано поглянули на Чехова. Тоді він додав:

— А ви ось скажітесь, що сюжетів замало. Тут на ціле оповідання матеріалу.

Потім він звернув увагу на закопчену стінку, вкриту чорними масними плямами від жирних потилиць візників, що прихильялись до неї.

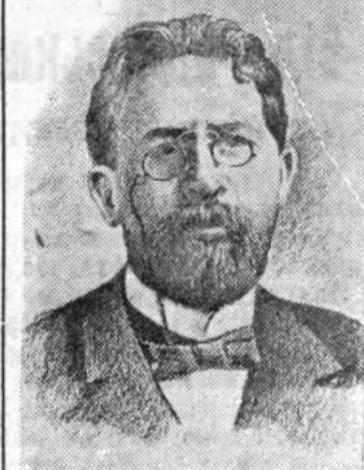
— Ось гляньте на цю стінку. Нічого цікавого в ній нема, здається. Проте ви вглянте в неї, знайдіть в ній щось „свое“, чого ніхто ще в ній не знаходить і замалюйте це. Запевняю вас, гарне оповідання може вийти.

Ось це „свое“ Чехов знаходив у всьому. Взагалі, він мав виключно суцільну, самобутню вдачу. Бувши людиною колосальної ерудиції, він, користуючись даними науки, завжди самостійно знаходив відповіді на всі питання, що виникали перед ним життя, а не брав їх у готовому вигляді, насліп, підкорюючись існуючій у суспільстві думці.

З ціллю „зберігти своє розуміння російського життя“ — Чехов робить тяжку для його здоров'я подорож на Сахалін. Таких далеких подорожей в житті письменника було чимало, бо він був дуже неспокійний в своїх шуканнях. „Не можна сидіти у чотирьох стінах і витягувати з себе свої твори, — казав Антон Павлович.

Чехов — треба бачити життя і людей, дослухатись до справжніх людських слів і думок і обробляти, а не вигадувати їх».

Уже перші роки творчості письменника ознаменувались виданням таких шедеврів, як „Твір мистецтва“, „Промовець“, „Дов-

гий язик“, „Смерть чиновника“, „Дочка Альбіона“, „Хамелеон“ та інші. Все це оповідання про маленьких людей, яким були власті всі пороки похмурої російської дійсності: брехня, лицемірство, порожнечча, ханжество. Чехову було огидно писати про все це людське паскудство і мерзоту, але ж літератор „не є кондитером, не є косметиком, звесьмістелем, — виводив Антон Павлович, — він зобов'язаний передати свою огіду, калати свою уяву брудом життя. Адже призначения художньої літератури — правда цілковита і чесна“.

Ленін і Сталін неодноразово у своїх промовах використовували літературні образи, створені Чеховим такі життєві, такі правдиві вони.

В статті „Соціал-демократична душечка“ Ленін іронізує над меншовиками, які, немов рукавички, змінивали свої переконання. „Товариши Старовер дуже скідаються на героїю чеховського оповідання „Душечка“. Душечка жила спочатку з антрепренером і казала: ми з Ванічкою ставимо серйозні п'єси. Потім жила з торговцем лісом і казала: ми з Васічкою обурені високими тарифами на ліс. Нарешті жила з ветеринаром і казала: ми з Колічкою лікуємо коней. Так і тов. Старовер. „Ми з Леніним“ лаяли Мартинова.

„Ми з Мартиновим“ лаемо Леніна. Любля соціал-демократичну душечку! У чиїх обіймах опинишся ти завтра?“

Товариши Сталін поведінку учителя Белікова з твору Чехова „Людина у футлярі“ порівнювали з поведінкою колишніх лідерів правої опозиції.

Чехову належить цілком виключне місце в удосяконаенні російської мови. Лев Толстой про це сказав, що це „Пушкін у прозі“, а Максим Горський твердив, що творцями російської мови є „Пушкін, Тургенев, Чехов“.

Ми шануємо Чехова, як неперевершеної майстра короткого оповідання, так званої новели.

Чехов дуже спростив літературну форму, чого не давалося досягти іншим майстрям художнього слова. Тому його твори доступні першому-лішньому читачеві, якого б рівня розвитку він не був.

Про Чехова говорять, що словам у нього тісно, проте думкам простор. Справді, це так. Адже його оповідання „Хамелеон“ написане лише на двох-трьох сторінках, а яке повне вичерпуюче враження справляє на читача тип цих огидливих, плавучих перед начальством людей. Молодий хлопець, якого „пропечатали“ в газеті за хуліганство та пияцтво, щасливий, що він „уславився“ на всю Росію („Радість“). Кілька ряків цього оповідання, так виразно розкривають всю порожнеччу міщанського життя, що, мабуть, іншому письменнику для цього став би потрібний товстий том.

— Навчайтесь у Чехова, — зважив Гарік, — ось письменник, у якого немає зайвих слів.

Чехов нам дорогий не лише, як новеліст, але й як великий драматург, який вінсів багато нового в театральному мистецтві. З ім'ям Чехова пов'язано всю багату історію Московського художнього театру. Це його „Чайка“ принесла театрів невимірючу славу.

Один з основоположників цього найстарішого в Росії театру Немирович-Данченко казав, що заслуга Чехова перед театром та власною талантливістю, які він, поправе, може сказати: „Це мій театр“.

Особливо ж радянська громадськість цінить Чехова за глибоку любов його до вітчизни, до народу, за його патріотизм, за його любов до людини.

Як зневажав письменник тих людей, які байдуже ставились до вітчизни! Сам же Антон Павлович пристрастно схиляється перед „носіями незламного російського духу“.

Одну з своїх кращих книжок, Чехов присвятив композиторові Чайковському з написом: „Я надіслав би Вам навіть сонце, коли б воно належало мені“.

В передсмертному листі з Німеччини Чехов писав, що в німецькому житті в порівнянні з Росією „не відчувається юної краплинки таланту ні в чому, жодної краплинки смаку“. Наше російське життя далеко талановитіше“.

Чехов — могутній талант! По його творах ми навчилися розуміти життя, по образах, створених ним, ми розпізнаємо хамелонів, душечок, унтерів пришибевих, рагівих, які подекуди ще не вивелися і в наші часи.

Художнє слово Чехова, як і снаряди червоних воїнів, ненаївнє німецьким варварам. Ось чому вони по-вандальському зруйновували пам'ятники, бібліотеки, пов'язані з ім'ям великого письменника.

Радянський же народ свято бере пам'ять про чисту, немов кристал, людину, благородного письменника, гуманіста. Не винадіяло в найгризіші, смертельні безпеки для Батьківщини, діл листопаду 1941 року великий Сталін, в числі найславніших і найулюбленіших синів російського народу, назвав ім'я Чехова.

Т. Трекунова.

Працівники охорони здоров'я вітають новий Указ

З виключним піднесенням пройшов мітинг запорізьких працівників охорони здоров'я. Висловлювались лікарі, середній медичний персонал, керівні працівники — всі розірвали Указ, як новий близький вивів піклування Радянського Уряду про долю матері та дитини.

Вже зараз родильні будинки є не лише в кожному місті, район-

ному центрі, а майже і в кожному селі. Організовані дитячі та жіночі консультації, в яких працюють досвідчені педіатри і гінекологи.

Лише на період збиральної кампанії по селах нашої області додатково, крім існуючих стаціонарних дитячих ясел, утворено понад 1 000 нових, що охоплюють 42 тисячі дітей.

БАТЬКІВСЬКЕ ПІКЛУВАННЯ

В. ХОРТИЦЯ. (Телефоном). З радістю зустріли Указ Президії Верховної Ради СРСР жінки села В.-Хортиці.

Федора Яковлівна Шаповал має шестеро дітей. Двоє з них немовлята. Але, не зважаючи на

Близьчим часом в Мелітополі та Запоріжжі будуть організовані будинки для немовлят, а для одионіків матерів — будинки матері та дитини.

На мітингу працівники обладрівівідлу зобов'язали посилити контроль над роботою абортних комісій, сурово караючи тих лікарів, які допускатимуть незаконні аборти.

Т. Огієвська.

Указ і для матері восьми дітей Софії Леонтьївни Павленко. В старі часи з такою сім'єю вона ледве-ледве зводила б кінці з кінцями. Тепер же виховувати дітей її допомагає держава.

О. Графська.

ПОВІДОМЛЕННЯ ШТАБУ ВЕРХОВНОГО КОМАНДУВАННЯ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СІЛ СОЮЗНИКІВ

ЛОНДОН, 13 липня. (ТАРС). В опублікованому сьогодні ранком повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників говориться:

Союзники продовжують тиснути німців біля основи півострова Котантен і знаходяться тепер у трьох-милях на південний схід від Лі-дю-Пюї. Наші війська зайняли Ла-Сальмоннер на південний схід від лісу Монкастр. На південний схід Сентені союзники відрежують Ла-Модері і Ла-Розері. Союзні війська, що наступали з різних напрямів на село Сент-Андре-де-Бон, з'єдналися після форсування річки Тот; більша частина села знаходиться в руках союзників. Частина, що наступала на північ від Сен-Ло, обійшла Ла-Мон і, перерізавши шлях Сен-Ло-Берні, зайняла Сен-П'єр-де-Семіль.

Війська союзників повільно, але безперервно просуваються вперед на північ від Лессе. На південний схід Карантана наши війська пропустили на 1.500 ярдів і витиснули противника з села Сент-Андре-де-Бон. Далі наші війська просуваються вздовж залізничної магістралі Бай-Сен-Ло-Бель-Семіль.

Анівська союзників ранком 13 липня атакувала два з'єднання ворожих суден у східній частині Ла-Манша і вчинила бомбардування залізничних об'єктів в районі Шарр.

Наліт американської авіації на Мюнхен і Саарбрюкен

ЛОНДОН, 13 липня. (ТАРС). винищувачів, зробило наліт на район Мюнхена.

Інше з'єднання американської авіації бомбардувальної авіації зробило ранком наліт на Саарбрюкен.

НІМЕЦЬКІ ЛІТАКИ-СНАРЯДИ НЕ З'ЯВЛЯЛИСЯ ВНОЧІ

12 ЛИПНЯ НАД ПІВДЕННОЮ АНГЛІЕЮ

ЛОНДОН, 13 липня. (ТАРС). ки-снаряди не з'явилися над Південною Англією. В районі Лондона це була третя ніч без повітряної тривоги.

ВОИНІ ДЛЯ ВІТАЛІЇ

Артилерія союзників обстрілює Анкону

ЛОНДОН, 13 липня. (ТАРС). Штаб військ союзників в Італії повідомляє, що противник продовжує вчинити неслабкий опір арміям союзників. Війська союзників методично витиснують ворога з позицій, які він займає на височинах. Частини американської 5-ої армії зайняли місто Лайято і просуналися на схід і захід від нього. На фронті англійської 8-ої армії війська союзників знову просуналися в горах обабіч долини річки Тібр. На Адріатичній ділянці фронту становище без змін.